

* NGUYỄN XUÂN NGHĨA

Ai hiểu ra những ngoại tước chính trị và tài chính xảy ra trong hai ngày Thứ Năm và Thứ Sáu vừa qua thì đã có thể là... tri thức phú nhĩ suy đoán ra sự chuyển động của thị trường chứng khoán và các cơ sở phi thuế tài chính. Đoán sai thì lòng tôi xếp hàng vào hàng ngũ những người bở ngỡ !

Chúng ta cần nhớ lại toàn bộ vấn đề, khi thị trường đang là cơn tin của chính trị, trong một mùa bù đắp của nền kinh tế Mỹ Hoa Kỳ !

Sau năm ngày biến động thị trường từ 15 đến 19, với sự ngân hàng đầu tư Lehman Brothers bị phá sản, ngân hàng đầu tư Merrill Lynch bị mua lại, bị Ngân hàng và Ngân hàng Trung ương Hoa Kỳ đã đồng ý một kế hoạch cứu trợ, để các loan báo cho Chủ Nhật. Kế hoạch thành hình sau những thảo luận liên tiếp giữa Tổng thống Ngân hàng Hank Paulson và Chủ tịch Hội đồng Dự trữ Liên bang (Thống đốc Ngân hàng Trung ương) Ben Bernanke với các lãnh đạo hội trách của Quốc hội, hiện do đồng dân Chủ kiểm soát. Đó là Nghị sĩ Chris Dodd, Chủ tịch Ủy ban Ngân hàng của Thượng viện và Dân biểu Barney Franck, Chủ tịch Ủy ban Dịch vụ Tài chính của Hạ viện. Người nhiên sao mà truyền thông Mỹ không khai ra cho rõ: hai vị dân cử này có trách nhiệm khá nặng trong việc khủng hoảng của Fannie Mae và Freddie Mac (hãy nhớ lại là từ trước an của họ khi hai công ty này sụp đổ !)

Bên nhân vật trên, và bạn tham mưu chuyên môn của họ, biết rõ rõ kế hoạch cứu trợ, có tổng cộng là 700 tỷ, và thu góp thành một văn kiện ba trang được Chính quyền Bush trình sang Quốc hội xin phê chuẩn. Tin vừa loan ra, các thị trường chứng khoán trên thế giới đều thấy phào nhồm nhồm và thị trường New York tăng giá ngoài mức vào ngày Thứ Hai.

Thứ ba, một chuyển biến nhỏ nhưng rất quan trọng của người trong cuộc và hôm sau, thị trường chứng khoán Mỹ tuột giá vào ngày Thứ Ba, và đầu tư tăng giá 25 đồng nội trong một ngày! Đây là lúc người ta đã phải dừng tay tìm hiểu vì sao.

Đây là kế hoạch có quy mô lớn được thành hình chủ yếu qua sự hợp tác của Hành pháp, Ngân hàng Trung ương và Quốc hội Dân chủ, giữa sự hỗ trợ của thị trường. Khi kế hoạch được đưa ra thảo luận qua cuộc họp trên truyền thông của Tổng thống Paulson, Thống đốc Bernanke, Chủ tịch Ủy ban Giao dịch Chứng khoán (SEC) Chris Cox và Giám đốc Cơ quan (Kiểm soát) Tài trợ Gia cố FHFA mới thành lập là James Lockhard, giữa các dân cử mới nêu lên một số vấn đề và đòi hỏi thêm một số điều kiện khác trong kế hoạch cứu trợ.

Như cầu tranh cãi vào mừng bên tháng 11 tại đây khi nhìn thấy các chứng cứ là họ quan tâm đến quyền lợi của cộng tri, với những câu hỏi gay gắt và nhiều điều kiện ràng buộc chặt chẽ hơn, kể cả điều kiện mà rằng chứng trình cứu trợ cho người không có khả năng trả tiền nhà.

Những, đồng ý những những khác trong cuộc đã chủ quan đánh giá sai phần chứng của công chúng, và nhất là của các Dân biểu Cộng hòa. Xưa nay phe Cộng hòa với hoài nghi với các tăng cường quy định hơn cho Chính quyền, và lần này lại lấy lý do tiền thuế của dân để chuốc nể cho các công ty đầu tư tài chính bất cần, thậm chí bất chấp. Cho nên, trong khi thị trường tài chính bị chặn

đ ng, m t đ t s ng m đã n i lên t bên d i mà đa s truy n thông l i không th y.

Góp ph n cho k ho ch c p c u ngay t tu n tr c, đ ng Dân Ch mu n gài thêm vài đ u ki n chính tr an toàn tr c khi Qu c h i ngh h p vào cu i tu n đ các Dân bi u Ngh sĩ tr v lo chuy n tranh c . An toàn nh t là ph i có đ ng C ng Hoà k vai chia s trách nhi m v k ho ch c p c u. Đ ng Dân Ch đang chi m đa s trong Qu c h i nên có th a phi u thông qua k ho ch h đã g t rửa v i Hành pháp. Nh ng, vì đa s dân M v n hoài nghi nên đ ng này c n kéo phe C ng Hoà vào lãnh trách nhi m n n, n u nh b n n sau này!

Ch t ch Th ng vi n Harry Reid nói ra đ u y khi yêu c u Ngh sĩ John McCain lên ti ng ng h k ho ch. Ông d i đ t m ra m t th c m i cho ng c viên T ng th ng bên đ ng C ng Hoà (và sau này l i ch i - nh th ng l)!

Ngh sĩ McCain có th y làn sóng ch ng đ i bên đ ng C ng Hoà, hôm sau đ c xác nh n b i m t bài nh n đ nh đ y nghi ng v k ho ch c u nguy 700 t , do 166 kinh t gia đ a ra, trong đó có ba gi i Nobel Kinh t . Ông bèn ch p c h i tung ra m t đồn chính tr ngo n m c mà đ y r i ro: ông tuyên b t m ng ng tranh c , tr l i th đ t tìm gi i pháp khai thông k ho ch mà ông kh ng đ nh là đang b b t c.

M c tiêu c a McCain là ch ng t r ng mình 1) coi quy n l i qu c gia là t i th ng - h n là nhu c u tranh c , 2) quan tâm đ n n i lo c a dân chúng, 3) không h u thu n T ng th ng Bush trong k ho ch c p c u, 4) có nh h ng đ i v i gi i dân c C ng hoà, và 5) có th tìm h u thu n l ng đ ng cho m t gi i pháp c u v n có giá tr h n. Nôm na là ph i c i s a k ho ch c p c u thì m i xong.

Phe Dân Ch l p t c ph n ng m nh, v i s ph ho c a truy n thông: gl a lúc đ u sôi l a b ng, McCain l i chính tr hoá m t v n đ kh n c p và ông th c s không đóng góp gì nhi u cho m t gi i pháp đã s n có. Nôm na là McCain làm b hoãn tranh c và nh y vào ăn có đ l y công ch k ho ch này s s m đ c thông qua t i th đ .

D ng nh hi u ra nh ng đồn phép y trên chính tr ng, t i Th T , T ng th ng Bush lên truy n hình báo đ ng đ lu n, r ng tình hình đã quá nguy k ch nên m i ng i trong cu c c n h p tác đ k p th i tìm ra gi i pháp. Trong tình th n y, ông m i lãnh đ o L ng vi n Qu c h i và hai ng c viên T ng th ng cùng h p chung trong toà B ch c vào chi u Th Năm. Đ m ra vi c McCain ng ng tranh c và tranh lu n đ v Washington c u nguy l i có v h p th i - và h p lý! N u tình ma h n m t chút, ng i ta có th suy đoán r ng Bush kín đáo giúp McCain khi t o đ u ki n cho ng c viên C ng Hoà có c h i... ph n đ i Hành pháp c a mình: McCain không là m t Bush n i dài!

Đó là khung c nh c a chuy n chính tr ng đánh v .

Nói v n t t l i, phe Dân Ch t ng k ho ch c p c u s đ c thông qua d dàng, v i đôi ba đ u ki n b túc do mình đ a ra (h n ch m c l ng c a nh ng doanh gia đ u hành các công ty đ c c p c u, chi thêm m t ngân kho n qu ng 56 t đ c u tr nh ng ng i có th m t nhà, ngân kho n 700 t s đ c chia thành nhi u đ t, thi hành t i đ u thì tính t i đó v i s ki m soát ch t ch h n). Vì tin nh v y, trong khi Qu c h i th o lu n vào sáng Th Năm, tin t c đ c h t t l cho báo chí r ng Qu c h i s p thông qua k ho ch. Hàm ý bên d i là ch ng ai c n t i

s tham d hay hoà gi i, ho c gi b v n đ ng c a hi p sĩ McCain!

Nh ng vào bu i chi u, đồn chính tr tinh vi y n ngay tr c m t m i ng i t i tòa B ch c, tr c s tuy t v ng c a T ng tr ng Paulson. Trong khi John McCain v n ng i yên sau m t phát bi u ng n.

Th t ra, ông l ng l đ các Dân bi u Ngh sĩ C ng Hoà công khai bày t s ph n đ i và h i ngh hoà gi i tan v . Lý do ph n đ i bên phía C ng Hoà là 1) các Dân bi u C ng Hoà t i H vi n không đ c tham kh o ý ki n v k ho ch c p c u, 2) không đ ng ý v i khuynh h ng bao c p là bành tr ng vai trò c a chính quy n, 3) l i dùng ti n thu c a dân gi i quy t kh ng ho ng. Vì v y, phe C ng Hoà đ ngh m t gi i pháp đ i u ch nh.

Ph n ng c a bên C ng Hoà khi n "th ng đ nh hoà gi i" c a Bush tan v vào bu i chi u Th Năm và m ra m t cu c th o lu n kéo dài đ n khuya mà không ngã ngũ bên Qu c h i!

McCain b ng có lý khi báo đ ng r ng k ho ch s b ch ng, ch không thu n bu m xuôi gió nh bên Dân Ch loan tin! Đòn tháu cáy c a ông - n u qu th t r ng đó là m t đòn tháu cáy - b ng có v kh tín h n.

Trong khi y, đ n l t công ty tài chánh Washington Mutual lâm n vì tr ng ch lo s rút ti n ký thác ào t, trong hai ngày rút m t 70 t ! Chính quy n ph i nh y vào ki m soát và kho n ký thác c a các tr ng ch đ c bán l i cho t h p ngân hàng JP Morgan Chase. K t cu c thì WM v n m c a, thân ch ký thác không m t ti n, nh ng ch đ u t c a công ty này m t quy n ch đ ng. Nghĩa là chính tr ng đ u võ, th tr ng b đo ván!

Qua Th Sáu m i vi c m i có v ngã ngũ.

Khi th tr ng v a m c a, T ng th ng Bush l i xu t hi n tr n an trong khi hai đ ng h p báo đ l i cho nhau. Bên trong, h c đ i di n ra h p hành đ tìm gi i pháp su t m t bu i sáng. T i tr a, McCain tuyên b r ng k ho ch gi i c u coi nh có tri n v ng hoàn t t, nên mình kh i c n l i th đô. Ông bay đi Mississippi tranh lu n v i đ i th v chánh sách đ i ngo i. T i bu i chi u, ch s K ngh Dow Jones ngoi lên kh i v c và th ng đ c h n trăm đ m... Nh ng ai đ đoán đúng k t qu c a c c đ i n thì có th... đoán may! S th t l i r c r i h n th .

Đa s dân M không tin t ng vào k ho ch c p c u theo nh b Ngân kh trình bày. Đ ng Dân Ch bi t rõ n i dung mà v n đóng k ch là không đ ng ý l m vì h thi t tha đ n quy n l i ng i dân. H đàn h c Hành pháp v i vài đ ngh b túc nhu m mùi m dân. Đ ng C ng Hoà t ng k t u k bày ra m t v n i lo n ch ng l i k ho ch t ng h p s th a hi p gi a Hành pháp và phe Dân Ch . Đang th t th nh tr c đ i th - v n cũng mù m ch a bi t s tình ra sao - Ngh sĩ John McCain bèn c p th i c nh y vào ng h cu c n i lo n c a phe C ng Hoà r i... tr v lo chuy n tranh c ! Đ ng Dân Ch đ c m t bài h c v cách h p tác l ng đ ng!

Đ n t i Th Sáu, đ lu n đ u s n sàng quên hai ngày sống gió v a qua đ theo dõi cu c tranh lu n gi a hai ng c viên t ng th ng v ch tr ng đ i ngo i.

Nh n xét riêng c a ng i vi t là ngôi nhà đang cháy, có ng i đ ngh ph i c p t c ch a cháy

Chính truyện ngắn văn học mới thời trẻ

Tác Giả: Bai An Tran

Chúa Nhật, 28 Tháng 9 Năm 2008 00:40

đã, có người nào nói câu hỏi và ... khiến trúc của ngôi nhà khi nào ho ho n đã xảy ra. Một cách tuy nhiên thì của hai người đều có thể có lý. Nhưng có lý một cách... truyện dài thôi. Thế Hai này, thế truyện mà của thì mình sẽ biết: Hoa K không thể không của cháy được!

Một câu hỏi nên được đặt ra trong cuộc tranh luận tại Thế Sáu là Hoa K sẽ còn cả chuyện tại mức nào khi gây ho n n cho toàn thể giới, rồi một mặt tu n cái của linh tinh trong khi thế truyện toàn của u oán lo n. Hình như để lính của ho M ... xét n vào nhau trong khi đám cháy lan rộng chung quanh không là một gương sáng của n dân ch M ! Thế truyện phải trả giá cho sẽ cả chuyện tuy nhiên đó.

Bao sao mà thiên hạ không ghét M !